

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет міжнародних відносин, політології та соціології
Кафедра суспільних комунікацій та регіональних студій

Силабус курсу

«Перша іноземна мова (японська)» 1 курс

Обсяг	Загальна кількість: кредитів – 12; годин – 360
Семестр, Рік	1-й і 2-й семестр, 1-й рік навчання
Дні, Час, Місце	Французький б-р, 24/26, за розкладом; оффлайн і онлайн на платформі Zoom
Викладач (-і)	Старший викладач кафедри СКРС Ольга Велика; викладач кафедри СКРС Андрій Плохотнюк
Контактний телефон	0679291193
E-mail:	o.velyka@onu.edu.ua
Консультації	Онлайн-консультації на платформі Zoom. Очні консультації: Французький б-р, 24/26, ауд. 303, щотижнево за розкладом.
Комунікація	Здійснюється через очні зустрічі, месенджери та електронну пошту.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

<i>Предмет вивчення дисципліни</i>	Предметом вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення студентів першого року навчання з японськими видами письма (абетками хірагана, катакана), ромадзі, канджі, правилами читання, навчити писати та розмовляти на буденні теми, розглянути теми культурно-історичного циклу розвитку Японії.
<i>Місце дисципліни в освітній програмі</i>	Дисципліна відноситься до обов'язкового курсу. Дисципліна відноситься до обов'язкового курсу. Пререквізити: історія України, актуальні проблеми світової політики, політична географія, дипломатична та консульська служба; постреквізити: перша іноземна мова за проф. спрямуванням, історія міжнародних відносин, зовнішня політика країн Азії та Африки
<i>Мета курсу</i>	ознайомити здобувачів першого року навчання з японськими видами письма (абетками хірагана, катакана), ромадзі, канджі, правилами читання, навчити писати та розмовляти на буденні теми, розглянути теми культурно-історичного циклу розвитку Японії, особливості японської дипломатії.
<i>Завдання дисципліни</i>	Завдання дисципліни формуються, виходячи із загальної мети усього курсу, і зводяться до практичних (формування

	<p>мовленнєвих навичок і умінь та засвоєння лінгвістичних і соціокультурних знань), когнітивних (розвиток когнітивних здібностей), афективних (формування впевненості щодо використання мови як засобу комунікації, освітніх (розвиток здатності до самостійного пошуку та засвоєння нового матеріалу), фахових (розвиток професійної компетенції у майбутніх фахівців у сфері міжнародних відносин), соціальних (розвиток загальних умінь спілкування).</p>
Компетентності	<p>Процес вивчення дисципліни спрямований на формування таких компетентностей, як-от:</p> <p>ЗК12 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК6 Здатність застосовувати засади дипломатичної та консульської служби, дипломатичного протоколу та етикету, уміння вести дипломатичне та ділове листування (українською та іноземними мовами).</p> <p>СК7 Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.</p> <p>СК12 Здатність до здійснення комунікації та інформаційно-аналітичної діяльності у сфері міжнародних відносин (українською та іноземними мовами).</p>
Очікувані результати	<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач/-ка вищої освіти повинен/-на:</p> <p>РН01 Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.</p> <p>РН10 Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами на професійному рівні, необхідному для ведення професійної дискусії, підготовки аналітичних та дослідницьких документів.</p> <p>РН12 Володіти навичками професійного усного та письмового перекладу з/на іноземні мови, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, регіональних студій, дво- та багатосторонніх міжнародних проєктів.</p> <p>РН13 Вести фахову дискусію з проблем міжнародних відносин, міжнародних комунікацій, регіональних студій, зовнішньої політичної діяльності, аргументувати свою позицію, поважати опонентів та їхню точку зору.</p>

ОПИС КУРСУ

Форми методи	<i>i</i>	Курс буде викладений у формі практичних занять 72 год – 1-й сем.; 72 год – 2-й сем.; організації самостійної роботи здобувачів 108 год – 1-й сем.; 108 год – 2-й сем.
---------------------	----------	---

<p>навчання</p>	<p>Викладання та вивчення навчальної дисципліни здійснюється такими методами, як-от:</p> <ul style="list-style-type: none"> - словесні методи: дискусія, полеміка, бесіда; - наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація; <p>Методи виконання практичних завдань, спрямовані на формування теоретичних знань, практичних умінь і особистісних якостей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - реферування, конспектування, есе; виконання логічно обумовлених завдань; <p>Активні методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «мозкова атака»; ділові ігри; рольові ігри; створення, формування, вирішення проблемних ситуацій, підготовка і здійснення виступів перед аудиторією. <p>Самостійна робота, з метою поглиблення знань та формування вмій, уміщує роботу з текстовим матеріалом, навчально-методичною літературою, результатами наукових досліджень; виконанням практичних завдань, написання реферату, есе для висловлення власної точки зору та власних думок, підготовку презентацій.</p> <p>Основні методи навчання японської мови визначено, як граматично-перекладний, аудіолінгвальний, комунікативний підхід та різні альтернативні методи.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Мовний аспект</p> <p>Тема 1. Фонетичний склад японської мови. Основи базової граматики: структура речення, використання часток. Іменники. Дієслова. Числівники. Особові, присвійні, означені та неозначені займенники, їхнє відмінювання та уживання. Іменні та лічильні суфікси.</p> <p>Тема 2. Японська писемність: види та сфера використання японських абеток ромадзі, катакана, хірагана. Відповідність звукового відображення іноземних слів в японській мові. Знайомство з ієрогліфами, особливостями написання, основними ключами, особливостями використання ієрогліфічних словників. Простомовний та нейтрально-ввічливий стилі японської мови.</p> <p>Тема 3. Зв'язка бути です для формування іменникового присудка. Дієслово в теперішньо-майбутньому і минулому часах. Допоміжне дієслово - зв'язка бути です в теперішньо-майбутньому і минулому часах. Дієслова 1 дієвідміни, дієслова 2 дієвідміни в теперішньо-майбутньому і минулому часах. Дієслова 来る・する Базова граMATика (конструкції простомовного стилю, て形 , дієприслівниковий зворот, ввічливі конструкції)</p> <p>Тема 4. い形容詞・な形容詞 прикметники в теперішньо-майбутньому і минулому часах, в простомовному на нейтрально-ввічливому стилях. Форма подовженого часу, дієприкметниковий зворот. Короткі форми в простомовному стилі.</p> <p style="text-align: center;">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Мовленнєвий аспект</p>

	<p>Тема 5. Привітання. Знайомство. Презентація себе (розповідь про себе, свою родину, місце і мету навчання). Ввічливі фрази привітання / знайомства. Моя сім'я, розповідь про членів родини.</p> <p>Тема 6. Мої уподобання, моє дозвілля, хобі. Їжа, напої та страви, замовлення в їдальні / кафе / ресторані, покупки в магазині, гроші. Японська кухня та її особливості. Відвідування кафе і розрахунок готівкою/карткою.</p> <p>Тема 7. Дні, місяці, пори року, погода, години, кольори. Мій день. Робочі та вихідні дні. 4 пори року, зміна погоди, опис природних явищ. Години. Котра годин / о котрій годині + дія. Назви простих кольорів. Розпорядок дня за годинами та днями тижня.</p> <p>Тема 8. Положення в просторі, транспорт. Будинок, де я живу. Моя кімната. Моє місто / село. Країна, де я живу. Орієнтування на місцевості. Діалоги щодо знаходження певної адреси / вулиці / будинку тощо. Види транспорту + подорожі. Планування подорожі по країні та за кордон. Міський транспорт.</p> <p style="text-align: center;">ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Історико-культурний аспект</p> <p>Тема 9. Геополітичне положення Японії. Місце і роль країни в регіоні АТР та в сучасній геостратегії НАТО. Геополітика Японії в повоєнний період ХХ ст. Сучасні геополітичні інтереси держав регіону в умовах нових викликів та зміни світового порядку. Особливість , україно-японських відносин: минуле і сьогодення. Дипломатична служба Японії.</p> <p>Тема 10. Еволюція японської мови. Катакана та хірагана. 和語・看護・外来語. Діалекти японської мови.</p> <p>Тема 11. Історія Японії: перші поселення旧石器時代, перша держава大和時代, період Нара , 平安時代, сьогунат, поява вестернізованої Японії епоха Мейдзі, 昭和時代, післявоєнна Японія戦後の日本.Сучасна епоха令和</p> <p>Тема 12. Культура і релігія Японії. Загальні відомості про культуру Японії: традиції, звичаї, свята та фестивалі, література, музика, релігія, одяг тощо. Культура бойових мистецтв як надбання історії. Орігамі. Ікебана. Будо.</p>
<p>Перелік рекомендованої літератури</p>	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki 1 Textbook - An Integrated Course in Elementary Japanese: Revised 3rd Edition/ 初級日本語 げんき I 第3版- The Japan Times, 2020- 382p. 2. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.1 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 152p. 3. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.2- Textbook - 3rd Edition-The Japan Times, 2020- 390p. 4. Eri Banno, Yoko Ikeda. Genki - An Integrated Course in Elementary Japanese Vol.2 - Workbook - 3rd Edition -The Japan Times, 2020- 132p. 5. 小池真理. 聞く・考える・話す留学生のため初級日本語会話 / 小池真理、中川道子、宮崎聡子、平塚真理. –東京：スリーエーネットワーク、

2019.

6. 嶋田和子. できる日本語準拠たのしい読み物 55 初級・初中級 / 嶋田和子、澤田尚美、高見彩子、有山優希. - 東京：アルク、2013.
7. みんなの日本語初級 I. – 東京：スリーエーネットワーク、2003.
8. みんなの日本語初級 I 標準問題集 – 東京：スリーエーネットワーク、1999.
9. みんなの日本語初級 I 書いて覚える文型練習帳 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
10. みんなの日本語初級 I 初級で読めるトピック 2 5 – 東京：スリーエーネットワーク、2001.
11. みんなの日本語初級 I 聴解タスク 25 / 牧野昭子、田中よね、北川逸子. - 東京：スリーエーネットワーク、2005.

Додаткова література

1. Горошкевич О. Збірник текстів з японської мови. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2003.
2. Егава Х., Кобелянська О., Філонова В. Збірник японських лінгвокультурологічних текстів для читання та перекладу. – К.: ВД Дмитра Бураго, 2021. – 186 с.
3. Комісаров К.Ю. Категорія дієслова у сучасній японській мові: лінгводидактичний аспект // Мовні і концептуальні картини світу. - Вип. 28. - К., 2010. - С. 62
4. Комісаров К.Ю. Морфологічні та семантико-синтаксичні особливості вживання умовних конструкцій у японському ввічливому мовленні // Мовні і концептуальні картини світу: 36. наук. пр. - К., 2004. - Вип.12. Частина 1. - С. 249-252
5. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – ХІРАГАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
6. Мігдальський Д.І., Мігдальська В.І., Робочий зошит «Японська Абетка – КАТАКАНА», Астропринт, м. Одеса, 2008р.
7. Мігдальська В.І., Мігдальський А.І., Базова граматики японської мови, Астропринт, м. Одеса, 2001р.
8. Українсько-японський та японсько-український словник. Навчальний словник японських ієрогліфів. Укладачі: І.П. Бондаренко, Такао Хіно. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 1998. – 585 с.
2. Makino Seiichi, Tsutsui Michio. A Dictionary of Basic Japanese Grammar – Tokyo, 1997. - 634 p.

Інформаційні ресурси

1. Genki dialogue videos
<https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/dialoguevideo.html>
2. Genki apps げんきなアプリ <https://genki3.japantimes.co.jp/en/student/#apps>
3. Японсько-український словник : уклад. Бондаренко І., Бондар Ю., Букрієнко А., та ін. – К. : Видавничий Дім Дмитра Бураго, 2012. – 464с.

<p>https://shron1.chtyvo.org.ua/Bondarenko_Ivan/Yaponsko-ukrainskyi_slovnyk.pdf?PHPSESSID=c925ggqt6uhnbkgqhah31o32g0</p> <p>4. Eri Banno, Yoko Ikeda, Yutaka Ohno/ GENKI I: An Integrated Course in Elementary Japanese (English and Japanese Edition) – 2011 https://ia801305.us.archive.org/33/items/Genki/Genki%20-%20Elementary%20Japanese%20I_text.pdf</p> <p>5. Minna no Nihongo I. Переклад і граматичний коментар українською мовою / ред. Х. Егава [та ін.]. Підручник. – Львів: НУЛП, 2009. – 212с. https://archive.org/details/minna-no-nihongo-Ukrainian/page/n3/mode/2up?view=theater</p> <p>6. Datasets of “Dialect Recordings Series” The National Institute for Japanese Language and Linguistics (NINJAL) https://mmsrv.ninjal.ac.jp/hogenrokuon_siryu/en/index.html</p> <p>7. 漢字辞典 https://kanjitisiki.com/</p> <p>8. 常用漢字表(平成22年内閣告示第2号)</p> <p>9. https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/</p> <p>10. 常用漢表の音訓索引 https://www.bunka.go.jp/kokugo_nihongo/sisaku/joho/joho/kijun/naikaku/kanji/joyokanjisakuin/index.html</p> <p>Клас-рум навчальної дисципліни «Перша іноземна мова (японська)» для 1 курсу: https://classroom.google.com/c/NzAyMDgzNjU2NTA2?cjc=dey6qsl</p>

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здобувачів у 1 семестрі (залік)

Поточний та періодичний контроль				Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Індивідуальні самостійні завдання	
25	25	25	25	100

Оцінювання здобувачів у 8 семестрі (іспит)

Поточний та періодичний контроль			Підсумковий контроль (іспит)	Сума балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3		
20	20	20	40	100

Об'єктами контролю виступають навички і вміння здобувачів вищої освіти здійснювати мовленнєву діяльність у говорінні, аудіюванні, читанні, письмі у межах засвоєного мовного, мовленнєвого та історико-культурного матеріалу. Форми контролю націлені на перевірку

знань і навичок, які здобувачі опанували протягом курсу, і висвітлюють рівень їхньої підготовки з різних аспектів (говоріння, письмо, аудіювання).

При вивченні японської мови здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувачів із певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж року під час проведення аудиторних (практичних) занять та під час виконання самостійної роботи.

Таким чином, відбувається поточне оцінювання:

Теоретичного програмного матеріалу, що викладається в аудиторії; тем, які обговорюються та відпрацьовуються на практичних заняттях; програмного матеріалу для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та уміщує індивідуальні завдання: реферати, презентації, тематичний тезаурус тощо.

Форма підсумкового контролю – залік у 1 семестрі, іспит у 2 семестрі. Залік виставляється за результатами роботи здобувачів упродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою. Здобувачі одержують підсумкові оцінки за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю набирають 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла менше 60 балів, то він/вона повинен/-на виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни. Якщо за результатами поточного контролю здобувач/-ка набрав/-ла 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він/вона також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Розподіл балів за методами і формами роботи здобувачів

Метод	Форма	Бали	Максимум
Практичний контроль (поточний та періодичний)	Робота на практичних, контрольні роботи за змістовими модулями у формі письмових тестових завдань	25 балів – 1 ЗМ (1 семестр); 20 балів – 1 ЗМ (2 семестр)	75 балів в 1 семестрі; 60 балів у 2 семестрі.
Есе	Письмова робота, виступ	10 балів	10 балів
Індивідуальне самостійне завдання	Презентація	10 балів	10 балів
Підсумковий контроль (залік)			100

Самостійна робота здобувачів

Форми	Методи контролю	Строки здачі завдань
Підготовка презентації	презентація	<i>Темати та строки виконання завдань обговорюються заздалегідь із викладачами.</i>
Складання реферату	реферат	
Виконання практичних завдань (з мовного і мовленнєвого аспектів)	вправи	
Складання тезаурусу	тезаурус	
Написання есе	есе	

Підготовка усної доповіді	доповідь	
---------------------------	----------	--

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим. к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація Есе	10	здатність здобувача/-ки презентувати доповідь, відповідно до змісту навчального матеріалу та супроводити її оригінальним візуальним представленням.
Реферат	10	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела; продемонструвати дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм японської літературної мови.
Тезаурус	2	вміння здобувача/-ки працювати зі спеціальною термінологією (її тлумаченням, роз'ясненням, коментарями).
Практичне завдання	2	самостійність та змістовність виконання практичного завдання. Його відповідність поставленим цілям.

ПОЛІТИКА КУРСУ

<i>Політика щодо дедлайнів та перекладання</i>	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перекладання заліку / іспиту відповідно до Положення ОНУ
<i>Політика щодо академічної доброчесності</i>	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначає Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . У разі порушення здобувачем/-кою вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому, викладачі залишають за собою право змінити тему завдання.
<i>Політика щодо відвідування та запізень</i>	Відвідування практичних занять є обов'язковим компонентом оцінювання, що передбачає нарахування балів. За об'єктивних причин (напр., воєнний стан, епідемії, хвороба здобувача, стажування за академічною мобільністю тощо) навчання може відбуватись дистанційно в онлайн формі за графіком, погодженим із викладачами.
<i>Мобільні пристрої</i>	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.
<i>Поведінка в</i>	Усі здобувачі беруть активну участь у всіх заняттях: опитуваннях,

<i>аудиторії</i>	дискусіях, під час практичних занять. Виконують усі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Усі здобувачі повинні дотримуватись правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.
------------------	--